

G A Z E T A L W O W S K A.

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arsza Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitością na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zł. 28 kr., na pocztamtach lwowskich 5 zł. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zł. 30 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku plac się od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery plac się wedle tego ile na awyśsajny druk obrachowane miejsca są. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 49.

27. kwietnia 1843.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa. —

Z Wadowic. — Z Wiednia.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Madryt. — Wybory w Barcelonie na korzyść exaltowanych. — Reklamacyja o zwrócenie tamtejszej kontrybucyi wojennej. — Bandy zbójckie. — Infant Don Francisco de Paula. — Pułkownik Prim.

Anglija: Izba wyższa i niższa.

Francyja: Izba deputowanych.

Belgija: Proces Caumartina z powodu zabicia pana Sirey. — Traktat pocztowy z Hiszpanija.

Prusy: Rozruch między robotnikami w Gdańsku. —

Rólestwo Polskie.

Egipt.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Bochni. — Machina do latania.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Jego Królewicza Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Ferdynand d'Este cywilny i wojenny generałny Gubernator Galicyi raczył gubernijalnych konceptowych praktykantów Karola Zminkowskiego i Ludwika Rubego gubernijalnymi konceptistami mianować.

— Z Wadowic. —

Szczera miłość i przywiązanie do dostojnego panującego nam Domu, któremi się mieszkańcy Monarchii Austryjackiej zawsze odznaczeni, okazały się także i w Wadowicach dnia 20go kwietnia, w dzień uroczystości Najjaśniejszego najmilosiwsiemu nam panującemu Cesarzowi Ferdynandowi I.

Liczne wystrzały z moździerzy zapowiedziały z pierwszym rankiem mieszkańcom miasta

ten dzień radośny, a o godzinie dziesiątej zebrały się władze cywilne i wojskowe, liczne grono obywateli ziemskich jako też obywatele miejscy i cechy na sumę w kościele farnym, aby w pobożnej modlitwie błagać Najwyższego o utrzymanie życia ukochanego Ojca ojczyzny, który w tym dniu doczekał 50go roku swego życia.

Ustawiony koło kościoła garnizon z dwóch batalijonów pułku piechoty barona Fürstenwärtner, dawał podczas nabożeństwa zwyczajne salwy.

O godzinie 12tej tutejszy starosta cyrkulowy Losert wezwał przełożonych władz cywilnych, oficerów sztabowych załogi tutejszej, równie jak i wielu obywateli ziemskich na obiad, na którym toasty za zdrowie Jego Ces. Mości spełniane były.

Pod wieczór był świetny bal, na którym wielu obywateli ziemskich, cały korpus oficerów, urzędnicy władz tutejszych i niektórzy honoracyjorowie się znajdowali, którzy przy dobranej muzyce radośnie ten tak upragniony dzień zakończyli.

Obchodowi, jaki się odbył w dniu uszczęśliwiającej uroczystości urodzin Najjaśniejszego Cesarza, sprzyjała najpiękniejsza stała pogoda, uprzyjemniona orzeźwiającym wiosny powietrzem.

— Z Wiednia. —

W c. k. wojsku zaszyli następujące odmiary: Franciszek Dahlen de Orlaburg, feldmarszałek-lejtnant i dywizyjoner we Lwowie, został drugim właścicielem pułku piechoty wielkiego księcia Badeńskiego nr. 59.

Posunięci zostali:

Na generał-majora, pułkownik: Jego Ces. Mość dostojny Arcyksiążę Szczepan.

Na pułkowników, podpułkownicy: Sobesytjan Frank de Seewies, komendant korpusu pijonerów, na swój posadzie, i Mi-

kołaj Mastrovich, z pułku piechoty landgrafa Hessen-Homburg, nr. 19, w ottochańskim pogranicznym pułku piechoty nr. 2.

Na podpułkowników, majorowie: Gustaw Jabłoński, z korpusu pionierów, w korpusie, i Jan de Marinovich, kapitan korwety, przydzielony przy Jego Ces. Mości dostojnym Arcyksięciu Fryderyku, kapitanem fregaty, pozostawiony na swojej posadzie.

Na majorów, kapitanowie: Karol Müller, z pułku piechoty księcia Gustawa Wazy nr. 60, i Antoni Richter de Binnenthal z pułku piech. barona Hrabowskiego nr. 14, w pułku; następnie Franciszek Hohensinner de Hohensinn, z korpusu pionierów, w korpusie.

Józef Milpöckh, major z pułku piech. księcia Gustawa Wazy nr. 60, został komendantem opróżnionego batalijonu grenadyjerów Titledorf.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Z Madrytu d. 6. kwietnia. Już podano znaczną ilość petycyj przeciw niektórym wyborom i zdaje się, że debaty nad sprawdzeniem pełnomocnictw będą bardzo burzliwe, gdyż szeregi opozycji coraz bardziej się pomnażają. Deputowani z Madrytu, Radyxu, Rordowy i Kastellonu podali się do dymisji.

Z Paryża dnia 13. kwietnia. Drugie wybory w Barcelonie wypadły stanowczo na korzyść exaltowanej opozycji, gdy kilka tygodni przedtem partya umiarkowanych co do osób swych kandydatów nierównie większą wzięła była górę, po ukończonych dnia 4. b. m. wyborach uzupełniających, partya exaltowanych liczyła już 2300 głosów więcej niż jej przeciwnicy.

Dzienniki barcelońskie uzalają się bardzo na to, że ani deputacja prowincjonalna, ani ajuntamiento nie przedsięwzięły dotychczas żadnego środka, aby mieszkańcom stolicy Katalonii zwrócono niemal 4 miliony realów, które oni z powodu kontrybucyi wojennej z dwunastu milionów, złożyli. Osoby mające udział w tym regresie, odbyły na ratuszu zgromadzenie, na którym spólną reklamacyję do Korteżów uchwalono.

Zdaje się, że bandy zbójckie w górach Katalonii zaczynają ulegać ściganiu, które przeciw nich uorganizowano. W Morelli rozstrzelano ostatnimi dniami hersztów Gil i Marti tudzież syna groźnego Lacobu. Ten ostatni szedł z wielką determinacyją na śmierć. „Ja

nie umieram jako zbójca,“ rzekł, „ani jako zdrajca, lecz jako obrońca boskiej ustawy.“ Korespondent dziennika *Imparcial* dodaje do tego wypadku: „Nie wiadomo nam, jaka to jest ustawa, która pozwala zabijać bliźniego, zabierać mu jego mienie, i cały kraj ustawicznie niepokoić. Rzecz szczególniejsza jest ta, że i oni z swojej strony ani na chwilę nie doznawają pokoju, żyją jak dzikie zwierzęta, udają się w pochód tylko w nocy, a w dzień porajach się ukrywać muszą, i że najczęściej nawet kęs chleba na pożywienie nie mają.“ Taką zbójcka banda wpadła przed kilka tygodniami do pewnego francuzkiego przedsiębiorcy, który w Ballonnie za pomocą kapitału na akcyje założył hamernie, i zabrawszy u niego znaczną kwotę, uprowadziła go w góry, żądając uwolnienie go 50,000 realów zażądała. Szczęściem że człowiekowi temu powiodło się bez okupu wydobyć się z rąk tych łupieżców.

— dnia 7. kwietnia. Pierwszą polityczną sprawę, którą na kongresie izby deputowanych przedłożono, rozstrzygnięto na korzyść stronników ministerjum. Wszystkich siedmiu członków komisyi, mającej zawyrokujeć o ważności aktów wyborowych pojedynczych deputowanych, wybrano z pośród partyi ministerjalnej, chociaż większość głosów, którą oni uzyskali, była tak małą, iż ta rzecz byłaby całkiem inny wzięta obrót, gdyby deputowani partyi opozycyjnej z odleglejszych prowincyi Katalonii, Galicyi i Andaluzyi byli na czas przybyli. Na wczorajszym posiedzeniu wzmocniły się już szeregi opozycji, z czego to wyniknęło, że na wiele przez komisję już przyjętych aktów wyborowych jako na nieważne powstano i takowe odrzucono. Bardzo ostro, i w nieprzyzwoitym tonie nadmieniono przy tej sposobności o zabiegach, jakimi rząd na wybory wpływ swój wywierac usiłuje.

Onegdaj nareszcie oddał Infant wraz z swoją familiją wizytę Królowej, gdy pan Arguelles, jako opiekun na to zezwolił.

Większą uwagę niż przybycie Infanta zwróciła na siebie obecność pułkownika Prim, który nie tylko zajął krzesło w kongresie deputowanych, ale nawet sekretarzem obrony został. Pułkownik Prim gdy wybuchło ostatnie powstanie w Barcelonie, oddalił się skrycie i bez pozwolenia przełożonej władzy wojskowej z Madrytu, w zamiarze, którego wcale nie tał, że stanie na czele rokoszanów. Przybywszy zapóźno na widownię wypadków i od władz ścigany, uszedł do Francyi. Obrany deputowanym Tarragony przybył tu bez obawy, a chociaż jenerałny kapitan posłał swego

adjutanta dla uwięzienia go w jego pomieszkaniu, przecież go dotąd tam nie zastano, a teraz odwołuje on się do artykułu 42. konstytucji, na mocy którego żadnego z członków kortezów podczas posiedzeń, bez poprzedniego zezwolenia izby, ani więzić ani sądownie ścigać nie wolno. Ten sam audytor wojenny, który skazał na śmierć kilku o udział w wojskowym powstaniu dnia 7. października 1841 obżalowanych oficerów, na których nie było dostatecznych dowodów, skazał teraz pułkownika Prim na cztero-letnie więzienie i złożenie z oficerskiego stopnia. Jednakże najwyższy sąd wojenny odrzucił tę propozycję.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 14. kwietnia. Na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej nie-zaszło nic ważnego. Lord Brougham odroczył wniesienie swego bilu przeciw niewolnictwu dla niebytności lorda kanclerza, na przyszłe posiedzenie. Lord Beaumont zapowiedział, że zaraz po świętach wnieście mocyję o sprawach serbskich. — W izbie niższej odczytano po raz trzeci i przyjęto po odrzuceniu kilku warunków, bil dotyczący spisowania wyborców. — Późem drugie odczytanie bilu dotyczącego sądów sprawiedliwości dla duchowieństwa nastąpiło w dziennym porządku. Sir R. Inglis sprzeciwiał się temu bilowi, podczas gdy minister Graham takowy bronił. P. Jervis i pułkownik Sibthorp powstawali bardzo mocno na ten bil, poczem debatę odroczone. — Lord J. Russell odczytał postanowienia, które się warunków wychowania dzieci po fabrykach dotyczą, z tym dodatkiem, że po świętach proponuje, aby ten bil przyjęto. — Sir J. Graham przyrzekł, iż postanowienia te dokładnie rozważy, lecz oznajmił, że chociaż on w wielu punktach z takowemi się zgadza, jednakże niektóre odmiany proponuje. Na wszelki wypadek spodziewa się, że ta dla wychowania ludu tak ważna sprawa bez wszelkiej namiętności roztrząsaną będzie.

W izbie niższej p. Buller zaprosował adres do korony, w którymby takowę upraszano, aby się naradziła, jakimiby środkami rozległą kolonizacyję dla użycia kapitału i roboty korzystną uczynić można.

Na dzisiejszem posiedzeniu izby wyższej lord Brougham przedłożył swój bil dotyczący skutecznego przytłumienia handlu niewolnikami na wybrzeżu afrykańskiem i zaproponował, aby go po raz pierwszy odczytano, co niezwłocznie nastąpiło. — Późem izba

odroczyła się z powodu świąt wielkanocnych aż do 25. kwietnia. — W izbie niższej na propozycję Sir Roberta Peela postanowiono odroczenie do 24. kwietnia.

— dnia 12. kwietnia. Na wczorajszem posiedzeniu izby wyższej lord Ashburton dziękował z widocznem wzruszeniem lordom, że na propozycję lorda Broughama zezwolili dla niego na wotum uznania z powodu zawarcia traktatu z Ameryką północną. Wyznał oraz, że mu w pomienionych układach mniej chodziło o większą lub mniejszą przestrzeń pogranicznego obwodu, jak raczej o zaszczytne zatwierdzenie tych długo między oboma narodami toczących się sporów, tudzież o przywrócenie przyjacielskich stosunków; a jak wnosić może z uznania, którem Królowa i ministrowie, a teraz także izba zaszczyliła jego usiłowania, sądzi, że ten cel w sposób zadowalający osiągnięty został. — Późem lord Brougham przedłożył zapowiedziany przez niego bil, dotyczący skutecniejszego przytłumienia handlu niewolnikami na wybrzeżu afrykańskiem, i zwracał uwagę izby szczególnie na trzy punkta. Pierwszy punkt zmierza do tego, aby frymarenceiu niewolnikami na plantacyjach przeszkodzone; drugim punktem ma być zabroniono towarzystwom akcyj bankowych zajmować się handlem niewolnikami, a trzeci punkt ma na celu, aby surowszą i łatwiejszą do zastosowania ustawą karną przytłumiono przemytniczy handel niewolnikami na wybrzeżu afrykańskiem. Pomieniony lord zaproponował, aby pierwsze odczytanie tego bilu nastąpiło zaraz teraz, a drugie po świętach wielkanocnych. Późem bil po raz pierwszy odczytano, a izba odroczyła się aż do 25. kwietnia.

W izbie niższej pan Scholefield oznajmił, że po feryjach wielkanocnych, w celu ulżenia terażniejszej nędzy ludu proponuje nałożenie na majątek dalszego podatku dochodowego (Sir Robert Peel: słuchajcie! słuchajcie!) jako wysagrodzenie za istny podatek od siodu, herbaty i cukru. P. Williers zapowiedział na 4. maja mocyję dotyczącą zupełnego zniesienia ustaw zbożowych, a dr. Bowring zażądał, aby przedłożono prawadzoną przez rząd z Wysoką Portą o ustanowieniu biskupa w Jerozolimie korespondencyję. Sir R. Peel odmówił przedłożenie tych papiérów, ponieważ p. Bowring nie wymienił żadnego ważnego powodu, któryby go do zezwolenia mógł skłonić, a prócz tego zganiał lekkomyślny ton, z jakim powyższą propozycję wniesiono. P. Cowper zaproponował mianowanie osobnej komisji, któraby za-

jęła się rozpoznaniem, czyby nie lepiej było, niektóre ugorem leżące grunta, któreby aktem parlamentowym dokładniej oznaczono, powynajmować w małych oddziałach robotnikom po obwodach? Wniosek jego za poparciem Sir J. Grahama przyjęto, chociaż p. Hume zarzucił, że mniemany ten zaradczy środek nie wielką ulgę ubóstwu przyniesie. Nie ma on wprawdzie nic przeciwko temu, że członkowie rozpoznaniem tém bawić się zamyślają; ale jeżeli istotną i stanowczą ulgę ludowi chcą przynieść, należy raczej obrać do tego pewne, niezawodne środki, należy znieść ustawy zbóżowe, uchylić ubogich od podatku i takowy na majątnych nałożyć. Późem izba odroczyła się aż do 24. kwietnia.

Statkiem pocztowym *Linnet* nadeszły wiadomości z Rio-Janeiro do Anglii pod dniem 21. lutego. Podówczas biegła ciągle pogłoska, że misyja pana Ellis nie powiodła się a przeto że tenże do Anglii powróci, jednakże podczas odpłynienia statku pocztowego nie wydarzyło się jeszcze nic takiego, coby tę pogłoskę potwierdzić mogło, co większa, słychać, że statek *Linnet* wiezie na swym pokładzie dla angielskiego rządu deposesze pana Ellis, z których takowy będzie mógł powziąć dokładną wiadomość, w jakim stanie zostają układy i jak sobie dalej ma ostatecznie postąpić. Tak donosi ministerjalny dziennik *Standard*, który niewielkie zdaje się pokładać zaufanie w ostateczny rezultat pomienionych układów, bo chociaż takowy powyżej nadmienioną pogłoskę uważa za pochodzącą tylko od koteryi członków ciała prawodawczego, którzy sprzyjają interesowi francuzkiemu, jednakże sam przyznaje, iż stanowisko rządu jest za nadto słabe, aby agent angielski chociaż bardzo od rządu wspierany, znaczną w nim pomoc mógł znaleźć. Następnie daje ten dziennik do poznania, że sprawa ta jeszcze bardzo długo pociągnąć się może, że do rządu należeć będzie, ustanowić tylko zasady do układów, podczas gdy szczegóły nowego traktatu pod rozpoznanie izbom przedłożone być muszą. Nakoniec przytacza, że misyja p. Ellis wyznaczona jest tylko dla pewnego zamiaru i na pewny czas wymierzona, przeto nawet nastąpić mogący prędki powrót pana Ellis nie możnaby brać za dowód, że pomienione układy zerwanemi zostały.

Francya.

Z Paryża dnia 13. kwietnia. Izba deputowanych uporata się wczoraj bardzo spieszno z mocyją pana de La Rochejaque-

lin; ponieważ takowa wychodziła z przypuszczeń obrażających, więc była przez większość zbijana, jedno tylko biuro oświadczyło się za jej przypuszczeniem. Podobniez opozycja w nowem obsadzeniu biur, zdołała tylko w jednym biurze swoich kandydatów utrzymać. — Po zatawieniu tych spraw, wzięto na publicznem posiedzeniu pod obrady wniosek do ustawy dotyczący porządku opłaty od bryk ładownych, który już przez kilka posiedzeń się ciągnie. Ażali ten wniosek tym razem pomyślniejszego dozna losu, nie można jeszcze przewidzieć; przynajmniej na różnych zdaniach nie zbywało. Mianowicie niektórzy z członków sądzili, by zamiast wyznaczenia opłaty od ładunków podług dzwonów u koła, dążono raczej do zaprowadzenia lepszych wozów niż taczek.

Wynagrodzenie, które na przypadek emancypacyi, ma być zapewnione właścicielom niewolników w kolonijach francuzkich, wynosi, podług propozycyi mianowanej do rozpoznania tej sprawy, komisyi, 150 milionów franków. Pierwszy styczeń 1853 ma być dniem, w którym niewolnictwo w kolonijach francuzkich całkiem ustanie.

Belgija.

Z Bruxeli dnia 13. kwietnia. Ostatniej srody, dnia 12. kwietnia, w procesie Caumartina, z powodu zabicia pana Sirey w pokoju panny Heinefetter, rozpoczęły się debaty przed sądem asyzów w Bruxeli. Już od samego rana była sądowa sala i wszystkie wnijścia do niej przepelnione. O godzinie dziesiątej przybył sąd sprawiedliwości, złożony z prezydenta, radcy sądu apelacyjnego Van Mons, i czterech jego kolegów jako ławników. Na osobnych miejscach spostrzeżono członków ciała dyplomatycznego obiedwóch izb, i znakomitych urzędników. Wprowadzają obżałowanego, jestto młody człowiek, mający bardzo łagodną i odznaczającą się twarz; pojawia się on całkiem czarno ubrany. Na stronie obrońców znajduje się pan Chaux d'Estanges, który aczkolwiek jeszcze młody, jednakże jest już jednym z pierwszych mowców Francyi, i batonnierem (przełożonym) adwokatów Paryża. W pobliżu ich siedzi pani de Villeneuve, siostra zabitego Sireyja, przy niej adwokaci Sanfourche-Laporte z Bruxeli i Leon Duval z Paryża. Widać także obecnych kilku członków rodziny Caumartin. Miejsce publicznego ministerjum zajmuje generałny adwokat d'Anethan. Przystępują najpierw do złożenia sądu przysięgłych. Gdy to nastąpiło,

a wykonawcy wyroku sądu sprawiedliwości i zarządnicy z największą pracą zdołali zrobić miejsce dla świadków, wystąpili ciż, a to 22 świadków oskarżających a 31 uniewinniających.

— dnia 15. kwietnia. W dzienniku *Journal de Liège* czytamy, że nowe ministerjum, którego utworzeniem teraz się zajmują, ma być złożone z panów d'Huart ministra spraw zagranicznych, Nothomb ministra spraw wewnętrznych, Dechamps ministra robót publicznych, Miercier ministra finansów, de Brouckere ministra sądu sprawiedliwości, i Goblet ministra wojny.

Prusy.

Z Gdańska dnia 12. kwietnia. Kupcy tutejsi, każą od niejakiego czasu zboże swoje rzeką przychodzące bezpośrednio z członów i statków na okręty morskie ładować. Klasa robotnicza, utrzymująca się powszechnym tu od dawna zwyczajem z noszenia zboża do spichlerzy a z tamtąd dopiero na okręty i widząc w tej nawałości wielki dla siebie uszczerbek, spiknęła się dnia wczorajszego i tłumnie zgromadzona między spichlerzami przeszkadzała wszelkim czynnościom kupieckim. Policyjantów znieważono, a jednego nawet do rzeki wpuściła i rzucano nań kamieniami; przeto siła zbrojna wkroczyć i kilkunastu wicherzycieli aresztować musiała. — Dzisiaj przed południem zebrały się znowu liczne tłumy, które udawszy się z hałasem przed gmach policji, domagały się uwolnienia aresztowanych. Deputacja z pośród robotników obrona wytłómaczyła tę prośbę dyrektorowi policji panu Klausewitz, oraz wzewała go, żeby otrzymanie ich odtąd władza się starała. Ten oświadczył, że aresztowanych bez indagacji wolno puścić nie można, żeby się zaś sami spokojnie rozczuli, a środki utrzymania dla nich niezwłocznie obmyślane będą. A że wicherzyciele nie usłuchawszy tej przestrogi, owszem na ulicach rozmaitych się dopuszczali bezprawstw, przeto szwadron huzaarów na *Langgasse* wystąpił i oczyścił ulicę tę bez oporu. Buntownicy wszelako cofnawszy się do spichlerzów i dworców, uzbrajali się w kije i t. p. okazując karygodne zamiary. Gubernator więc dał rozkaz, ażeby jeneralny marsz uderzono, a wojsko od strony rynku wstrzymało masę nacierających wicherzycieli. Nie obeszło się niestety! bez rozlewu krwi. Jedna osoba poległa, wiele innych osób rannych i stracono. Mnóstwo niespokojnych uwięziono. O bliższych szczegółach nie mamy jeszcze czasu donieść, gdyż wzburzenie powszechne w całym mieście nie dozwala nam dokładnych wiadomo-

ści zasięgnąć. Według pogłoski, robotnicy z ekolic także do miasta wyruszyć mieli, ale wojsko drogę im zastąpiło i zmusiło ich do odwrotu. Tuszymy sobie, że władza wkrótce spokojność przywróci. W południe podczas rozruchów na ulicy szerokiej wybuchnął ogień, ale przygaszono go. O godzinie czwartej była spokojność przywrócona.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 20. kwietnia. Naj. Cesarz Junć, powodowany wstawieniem się Jego Książęcej Mości Namiestnika Królestwa, udarować raczył najmiłościwiej zupełnem przebaczeniem wychodźca polskiego Alojzego Jabłonowskiego, w Galicji, we wsi Olchowice, cyrkule Rzeszowskim, przebywającego.

Rząd belgijski zawarł z hiszpańskim rządem traktat handlowy, na mocy którego z obojżej strony przymus frankowania listów ustanie i w ogóle znaczne ułatwienia w obopólnej korespondencji listowej zaprowadzone będą.

Egipt.

Z Alexandryi dnia 25. marca. Mehmed Ali zamyśla założeniem wielkiego towarzystwa nadać większe bezpieczeństwo podróżnym i towarom, które się do Indjów udają. Właśnie co zaasynował bardzo znaczną summę na toż przedsięwzięcie panu R. Thurtun, człowiekowi, który powszechnie jest poważany. Towarzystwo to mające nazwę *Egipskiej kompanii tranzytowej*, ma pod swoją dyspozycją wielkie kapitały; takowe zaprowadzi ważne ulepszenia, przez co podróźni jak najwygodniej przez puszcze przejeżdżać będą mogli. Za pomocą regularnej żeglugi parowej między Alexandryją a Hahirem miłośnicy starożytności będą mogli w bardzo krótkim czasie i z największym bezpieczeństwem zwizdać te kraje i jesteśmy przekonani, że się przez to pomieniony tranzyt znacznie rozszerzy i handel europejski z Indjami ułatwi.

N O W I N Y.

Zapowiedziany w „Gazecie” naszej bal na uczczenie pięćdziesiątletniej rocznicy urodzin Jego Cesarzkiej Mości odbył się dnia 24. b. m. w dawniej sali reductowej, której udekorowanie było ze wszech miar świetne. Za przybyciem Jego Król. Mości Arceksięcia Modeny, grono młodych uczennic i uczniów Towarzystwa muzycznego stanawszy w półkole, odśpiewało Kantatę kompozycją pana Piątkowskiego, adwokata krajowego. I tym razem

musimy oddać należną pochwałę utalentowanemu kompozytorowi, a młode i wiele rokujące talenta muzyczne głosnym poklaskiem do nieustającego zamilowania w tej pięknej sztuce zachęcić. Po Kantacie odegrano hymn ludu, poczem rozpoczęto tańce wirowym walcem.

Niejaki pan Angeli bawiący teraz we Lwowie, sprzedaje piękne odlewy płaskorzeźb najslawniejszych mistrzów: Thorwaldsena, Dawida i t. p., oraz odlewy medalijonów i innych ciekawych przedmiotów. Za małą cenę można być Medyceuszem i nagromadzić wokoło siebie przynajmniej skorupę ducha, w którą się wcielił wielki rzeźbiarz jenijusz.

Nabalsamowane zwłoki Antoniny z hr. Komorowskich hrabiny Krosnowskiej, damy orderu krzyża gwiazdowego, zmarłej w Tryjeście, sprowadzono do Lwowa izłożono w tutejszej katedrze, z kąd po odprawioném nabożeństwie odwiedzone będą do rodzinnego grobu w Zagrobelli.

Liszt już opuścił Warszawę, gdzie zapalił jary płomienia excentrycznego uniesienia, wywoławszy rymowane i nierymowane panegiryki, a pomiędzy temi ognistą odę Romana Zmorskiego, którą się *»Kraakowskią Gazetą«* podobalo zganić kosztem osobistości poety. Czyż wczesne zamówienie wizerunku tego pisarza u *Przyjaciela ludu*, aby nie zaginął dla potomności, nie jest wydrzeżniającém uwłaczaniem godności piśma publicznego? *»W ogóle Liszt znalazł«* jak pisze *Kuryjer Warszawski* *»takie przyjęcie, na jakie sława imienia jego zastąpiła.«* Dawano na cześć jego zebrania i obiady, a podczas jednego z takowych otrzymał w darze piękną czarę srebrną jako upominek od życzliwych i grą tego mistrza uniesionych słuchaczy.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Z Bochni, dnia 23. kwietnia. W tutejszym obwodzie oziminy wyglądają bardzo ładnie, wyjąwszy tu i owdzie w mokrych położeniach, w których od marcowych mroźnych wiatrów znacznie ucierpiały. Na targach znajduje zboże najwięcej pokupu. do Myślenic i do obwodu Wadowickiego; za korzec pszenicy płacono 2 zr. 48 kr. do 3 zr., żyta 2 zr., jęczmienia 1 zr. 48 kr., owsa 1 zr. 20 kr., ziemniaków 24 kr. m. k. Za cetnar siana 40 kr., słomy kłociatej 30 kr. m. k.

Część gorzełn ustala już okowitę pędzić,

a chociaż tak znaczna ilość tejże do Szlązka i Morawii wysłano, jednak dostateczne zapasy jeszcze na wyszynk propinacyi pozostały. Teraz płać za garniec 30-stopniowej okowitej z okrągłym anyżem po 34 do 36 kr. m. k.

Machina do latania.

W Gazecie Lwowskiej Nro. 123 z r. 1842 pod napisem Żegluga napowietrzna, podaliśmy w ogólnych zarysach opis okrętu napowietrznego, wynalazku Leinbergera, mechanika w Norymberdze. Okręt ten był już w wrześniu roku przeszłego na ukończeniu, jednak do dziś dnia nie puścił się w powietrze. Za nim to nastąpi (a najpodobniej nie nastąpi), zwracamy uwagę czytelników na nowy wynalazek w tymże przedmiocie, uskuteczniiony przez mechanika londyńskiego Hensona. Według opisu umieszczonego w dzienniku angielskim Standard, machina ta do latania ma mieć siłę 20 koni i ważyć tylko 600 funtów. Powóz dla pasażerów, ich pakunek i walec maszyny parowej zawieszono na u bardzo lekkiego, delikatną tkanką obciążonego wiązania z ram, na 150 stóp długiego, a 30 stóp szerokiego; to ramowanie lubo samo z siebie nie ma ruchu, służy jednak zamiast skrzydeł. Jedna, to jest wyższa ściana czyli bok tegoż ramowania przeszywa powietrze, u drugiej zaś niższej ściany znajduje się ogon na 50 stóp długi, a pod niem umieszczony jest stér. Za pomocą ogona i stéru przez sznury w ruch wprawianych, kieruje się okrętem. Po za ramowaniem znajdują się dwa koła rozpędne, machiną parową obracane. Powierzchnia całej maszyny wynosi 4500 stóp kwadratowych, a waga wraz z ładunkiem 3000 funtów. — Do dziennika Gallanis Messenger z dnia 7go kwietnia r. b. dołączony jest rysunek tej nowej maszyny do latania: jest ona dość podobna do nietoperza z rozpostartemi skrzydłami. Wynalazca Hensen zamierza między 10tym i 20tym maja r. b. odbyć pierwszą próbę podróży napowietrznej. Gazety angielskie są tego zdania, iż wynalazek ten (równie jak wszelkie dotychczasowe tego rodzaju) upadnie, czyli raczej podzwignąć się nie potrafi.

TEATR POLSKI.

Jutro: *Machina szachowa*, wznowiona komedyja w 4ch aktach.

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.

(Drukarnia Piotra Pillera we Lwowie.)

(Dod. Nad.)

979

Oświadczenie.

Niżej podpisana księgarnia ma zaszczyt, podać do publicznej wiadomości, że od lat wielu stoi w rozległych i wielorakich stosunkach nie tylko z pierwszymi niemieckimi, ale także zagranicznymi księgarniami i zakładami dzieł sztuki, mianowicie w Paryżu, w Londynie. Tym stosunkom opartym na tyloletniem silnie utrwalonem zaufaniu, zawdzięcza niżej podpisana księgarnia, że wszelkim żądaniom bądź one tyczyły się książek, bądź dzieł sztuk nadobnych, jak najrychlejszą odpowiedzieć zdołała. Smiało może się odwołać pomieniona księgarnia do powszechnego głosu publiczności, której zaszczytne uznanie było jej udziałem, że wszelkie obstalunki po jak najświetniejszej cenie dochodziły rąk szanownej publiczności, że wszelkiemu, iż tak rzeknę, zachceniu w wyborze dzieł w jak najkrótszym czasie dogodzono, że dla miłośników sztuk nadobnych starano się o najlepsze, wzorowe przedmioty. Rozszerzywszy teraz jeszcze bardziej zakres stosunków swoich, nie może niżej podpisana księgarnia nie podziękować za tyloletne i zaszczytne zaufanie tak szanownej publiczności lwowskiej, jako i dostojnych obywateli na prowincyi, wysokiego duchowienstwa i prześwietnej wojskowości, oraz nie może z tém zapewnieniem nie wystąpić, że jak dawniej tak i nadal zadowolenie publiczności będzie pierwszym, jedynym jej celem, i że w zaskarbieciu sobie wysokich względów nikomu wyprzedzić się nie da; jej bowiem dążenie zrównania się z pierwszymi zagranicznymi księgarniami jest ciągle, nieustanne i nieodmienne.

Księgarnia

Jana Milikowskiego

we Lwowie, Stanisławowie i Tarnowie.

UWIADOMIENIE

O OBICIACH PAPIÉROWYCH.

Księgarnie Jana Milikowskiego

we Lwowie, Stanisławowie i Tarnowie

otrzymały

najnowsze próbki

papiérowych obiciów na rok

1843

c. k. uprzywilejowanej fabryki Spörlina i Zimmermana, różniące się od obiciów dawniejszych. Odznaczają się świeżością barw i wielką ich różnaitością, oraz gustownością w złożeniu. Mieniające się kolory, kłęśtość lub wypukłość kwiatów w sposobie płaskorzeźby, niekiedy ich aksanitna szorstkość przyczyniają się wielce ku ich ozdobie.

Osobliwiej zaś piękne są srebro i złote odciski.

Znana jest także ich trwałość i ztąd zapewne chętnie będą poszukiwane.

Podpisany pospiesza donieść szanownej publiczności, że może je przesyłać do pokazania osobom, któreby je nabyć chciały, a to w miejsca nie zbyt odległe, i nie dłużej jak na tydzień. Cena zaś ich jest ta sama, jaką podpisanemu wyż wspomnieni Spörlin i Zimmermann wyznaczili, i jest niższa, niż w latach dawniejszych.

Lwów dnia 24. kwietnia 1843.

Jan Milikowski.